

STARFSLEYFISSKILYRÐI

vegna söfnunar, flutnings, móttöku og meðhöndlunar á seyru til uppgræðslu og jarðvegsbóta

Hrunamannahreppur v/seyruvinnslu
kt. 640169 2309

Flatholti 2, 845 Flúðir

1. ALMENN ÁKVÆÐI OG GILDISSVIÐ

- 1.1 Starfsleyfisskilyrði þessi eru gefin út af Heilbrigðiseftirliti Suðurlands í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. og reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp m.s.br. og reglugerð nr. 799/1999 um meðhöndlun seyru.

Eintak af starfsleyfi og starfsleyfisskilyrðum skal ávallt vera tiltækt á vinnustað.
- 1.2 Starfsleyfishafi ber ábyrgð á rekstri fyrirtækis síns og er skylt að fara eftir lögum og reglugerðum sem um starfsemina gilda og eftir því sem nánar er fyrir mælt í starfsleyfisskilyrðum þessum.
- 1.3 Heilbrigðiseftirlit Suðurlands hefur eftirlit með ofangreindri starfsemi starfsleyfishafa samkvæmt ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. og ákvæðum reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.
- 1.4 Markmið starfsleyfisskilyrða þessara er að koma í veg fyrir mengun og stuðla að heilnæmu og hreinu umhverfi.
- 1.5 Starfsleyfisskilyrði þessi gilda annars vegar fyrir söfnun og flutning seyru úr rotþróum frá heimilum, sumarbústöðum, ferðaþjónustu og annarri sambærilegri starfsemi í uppsveitum Árnessýslu og Flóahreppi og hins vegar móttöku og meðhöndlun seyru á afmörkuðu vinnslusvæði fyrir seyru að Flatholti 3 í Hrunamannahreppi.

Á ofangreindu svæði er heimilt að meðhöndla allt að 1.000 tonn af úrvatnaðri og forhreinsaðri seyru á ári. Að lokinni meðhöndlun er seyran ætluð til notkunar við uppgræðslu á vegum Landgræðslu ríkisins á aflokuðum afrétti.

Einungis aðilar með starfsleyfi til flutnings og meðhöndlunar seyru mega losa seyru í aðstöðunni.

Í þeim tilfellum sem þarf að tæma rotþrær utan þess tíma sem hægt er að keyra afurðina á afrétt, er hægt að geyma allt að 20 tonn af óverkaðri seyru í niðurgrafinni þró sem er staðsett utanhúss við Flatholt 3, Flúðum.

- 1.6 Starfsleyfi skal endurskoða að jafnaði á fjögurra ára fresti. Jafnframt er heimilt að endurskoða starfsleyfi ef í ljós kemur að mengun af völdum starfseminnar er meiri eða önnur en búast mátti við þegar leyfið var gefið út, ef breyting verður á rekstri fyrirtækisins, ef breytingar verða á bestu aðgengilegu tækni (BAT) sem leiða til betri mengunarvarna eða ef nýjar reglur um mengunarvarnir taka gildi.

Með mengun er átt við að örverur, efni, efnasambönd og eðlisfræðilegir þættir valdi óæskilegum og/eða skaðlegum áhrifum á heilsufar almennings, röskun lífríkis eða óhreinun lofts, láðs eða lagar. Mengun tekur einnig til ólyktar, hávaða, titrings, geislunar og varmaflæðis.

- 1.7 Starfsleyfishafi skal veita Heilbrigðiseftirliti Suðurlands upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á starfseminni með góðum fyrirvara áður en í þær er ráðist. Sé um að ræða meiriháttar breytingu á rekstrinum eða breytingu sem gæti leitt til aukinnar mengunar að mati Heilbrigðiseftirlits Suðurlands, ber starfsleyfishafa að sækja um starfsleyfi að nýju.
- 1.8 Starfsleyfið ásamt starfsleyfisskilyrðum fellur úr gildi ef starfsemin skiptir um eigendur eða húsnæði. Tilkynna skal heilbrigðiseftirliti ef starfsemin er lögð niður eða eigendaskipti verða.
- 1.9 Starfsleyfishafa er skylt að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að fyrirbyggja mengun ef rekstur er stöðvaður tímabundið og koma athafnasvæði fyrirtækisins í viðunandi horf, að mati heilbrigðiseftirlits, ef rekstur er endanlega stöðvaður og starfsemin lögð niður.
- 1.10 Um aðbúnað starfsmanna og varnir gegn skaðlegum áhrifum á starfsmenn og starfsumhverfi fer samkvæmt lögum nr. 46/1988 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

2. UMHVERFI

- 2.1 Við reksturinn skal leitast við að lágmarka álag á umhverfið. Starfsleyfishafi skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim og skipuleggja orku- og efnanotkun á sem vistvænastan hátt.
- 2.2 Starfsleyfishafi getur valið að vinna eftir viðurkenndu umhverfisstjórnunarkerfi, kjósi hann það. Velja má staðlað umhverfisstjórnunarkerfi, t.d. ISO 14001, eða þátttöku í umhverfisstjórnunarkerfi ESB, sbr. reglugerð nr. 344/2013 um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi Evrópusambandsins (EMAS).
- 2.3 Móttöku- og hreinsunarsvæði fyrir seyru skal að vera í hæfilegri fjarlægð frá íbúðabyggð, vinnustöðum, vatnsbólum, útivistarsvæðum og gönguleiðum. Aðgengi að svæðinu þarf að vera gott fyrir þung farartæki. Svæðið skal þannig útbúið og umhirt að starfsemin valdi ekki óþrifum, mengun, óþarfa ónæði, óhollustu eða lýti á umhverfinu. Allar vélar og tæki, hráefni og annað það er starfseminni tilheyrir, þ.m.t. sorpgeymslur, skal vistað innan lóðar fyrirtækisins. Komið skal í veg fyrir að úrgangur og/eða annað sem ekki tilheyrir starfseminni safnist fyrir á lóð fyrirtækisins.

- 2.4 Móttaka fyrir seyru er í nýju húsnæði sem verður haldið frostfríu allt árið. Húsnæðið sem um ræðir er staðsett inni á móttökusvæði Hrunamannahrepps fyrir sorp. Eftir atvikum skal takmarka eða byrgja innsýn á svæðið, t.d. með skjólgirðingu, jarðvegs- eða gróðurmön. Jafnframt skal hindra aðgang búpenings, meindyra og vargfugls að vinnslusvæðinu eftir því sem kostur er.

3. MENGUNARVARNIR

- 3.1 Starfsleyfishafi skal eins og kostur er fyrirbyggja eða draga úr mengun lofts, láðs og/eða lagar sem kann að stafa frá starfsemi fyrirtækisins með viðeigandi aðferðum og mengunarvarnarbúnaði. Starfsleyfishafi skal beita samþættum mengunarvörnum þar sem það á við, svo að ráðstafanir til að draga úr tiltekinni mengun í einum viðtaka valdi ekki eða auki mengun í öðrum. Beita skal bestu aðgengilegu tækni (BAT) við mengunarvarnir í þeim tilvikum sem hún hefur verið skilgreind.
- 3.2 Starfsleyfishafi skal setja sér reglur um viðbrögð við mengunaróhöppum. Ísogbúnað eða ísogsefni skal hafa til taks og nota við hreinsun vegna minniháttar leka eða óhappa. Verði óhapp eða slys sem hefur í för með sér losun mengandi efna, hvort sem er í loft, jarðveg, yfirborðsvatn, grunnvatn eða fráveitu, skal tafarlaust grípa til viðeigandi aðgerða skv. viðbragðsáætlun til þess að fyrirbyggja frekari mengun og/eða slys og takmarka mögulegan skaða með hreinsun. Tilkynna skal eftirlitsaðila um slík atvik svo fljótt sem auðið er. Ef um er að ræða stærra mengunarslys sem starfsmenn ráða ekki við eða hættu á bráðamengun skal gera slökkviliði og öðrum viðbragðsaðilum viðvart um neyðarsíma 112.
- 3.3 Eftir því sem við á skal athafnasvæði fyrirtækisins eða hlutar þess lagt vökvaheldu yfirborði með niðurföllum tengdum við viðeigandi mengunarvarnarbúnað, sbr. gr. 3.15. Þvottur véla- og vélarhluta skal fara fram á olíuheldu plani með afrennsli um olíuskilju eða í þar til gerðum þvottavélum með lokuðu kerfi. Fyrirtækið skal ávallt leitast við að velja sem minnst mengandi aðferð til vélþvotta, t.a.m. með notkun umhverfissvottaðra hreinsiefna.

Úrgangur

- 3.4 Við meðferð úrgangs skal fara að ákvæðum reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs m.s.br., reglugerðar nr. 1078/2015 um endurnýtingu úrgangs og reglugerðar nr. 806/1999 um spilliefni eftir því sem við á. Stefnt skal að fullnýtingu hráefna og með hreinni framleiðslutækni skal stuðla að endurnýtingu og endurvinnslu úrgangs eins og kostur er.
- 3.5 Úrgang skal flokka eftir því sem tók eru á til endurvinnslu eða endurnýtingar. Á sorpgámum og ílátum fyrir flokkaðan úrgang skulu vera skýrar merkingar um hvaða úrgangur má fara í viðkomandi gám eða ílát. Úrgang sem flokkast sem spilliefni, sbr. reglugerð nr. 1040/2016 um skrá yfir úrgang og mat á hættulegum eiginleikum úrgangs, skal geyma í aðskildum ílátum og merkja sérstaklega. Hvorki má blanda úrgangi sem flokkast sem spilliefni við annan úrgang né blanda saman mismunandi tegundum úrgangs sem flokkast sem spilliefni.
- 3.6 Um meðferð og geymslu olíuúrgangs fer skv. reglugerð nr. 809/1999 um olíuúrgang, m.s.br. Olíuúrgang skal geyma á viðeigandi hátt og skila til viðurkenndrar söfnunar- eða

móttökustöðvar. Óheimilt er að losa olíuúrgang í yfirborðsvatn, grunnvatn, sjó, jarðveg eða fráveitu. Jafnframt er óheimilt að blanda olíuúrgangi saman við annan úrgang.

- 3.7 Sorpgámar og önnur ílát fyrir úrgang skulu vera heil og henta fyrir þann úrgang sem í þau fer og vera, eftir því sem við á, vökvaheld, lokanleg og þétt. Hindra skal aðgang meindýra, vargfugls og annarra dýra að úrgangsgeymslum.
- 3.8 Öll söfnun, urðun, brennsla eða önnur meðferð úrgangs á athafnasvæði fyrirtækisins er óheimil. Úrgang skal flytja reglulega til endurvinnslu eða förgunar hjá viðurkenndum móttökuaðilum sem hafa til þess tilskilin starfsleyfi. Þegar úrgangi sem flokkast sem spilliefni er skilað til flutningsaðila eða móttökustöðvar, skal sá sem skilar úrganginum fá afhenta kvittun fyrir skilunum þar sem fram kemur nafn beggja aðila, magn og gerð spilliefnanna ásamt dagsetningu skilanna.

Meðferð hættulegra efna, þ.m.t. spilliefna

- 3.9 Starfsleyfishafi skal eins og kostur er draga úr notkun hættulegra efna og myndun spilliefna, m.a. með notkun umhverfissvottaðra staðgengilsefna, endurnýtingu eða endurhæfingu efna.
- 3.10 Geyma skal öll hættuleg efni og efnasambönd í upprunalegum umbúðum sem skulu merktar með viðeigandi varnaðarmerkjum og hættu- og varnaðarsetningum, sbr. ákvæði reglugerðar nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna. Slík efni skulu meðhöndluð af varúð og þess vandlega gætt að þau hvorki berist í fráveitu um niðurföll, í andrúmsloft né geti á annan hátt valdið umhverfisskaða eða heilsutjóni almennings. Starfsfólk skal hafa fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það vinnur með og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar á vinnustaðnum. Öryggisblöð vegna hættulegra efna skulu vera á íslensku.
- 3.11 Um meðferð og geymslu olíu og frágang olíutanka, gastanka og álíka búnaðar fer samkvæmt reglugerð nr. 884/2017 um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi. Staðsetning olíutanka og olíulagna þarf samþykki byggingarfulltrúa og heilbrigðiseftirlits. Mengist jarðvegur af olíu vegna starfseminnar er starfsleyfishafi ábyrgur fyrir því að jarðvegurinn sé meðhöndlaður í samræmi við leiðbeiningar Umhverfisstofnunar (áður Hollustuverndar ríkisins) nr. 8 frá 1998 um meðferð á olíumenguðum jarðvegi.
- 3.12 Um eftirlit með kælíbúnaði og meðferð kælimiðla á kælíbúnað fer skv. reglugerðum nr. 970/2013 um efni sem valda rýrnun ósonlagsins og nr. 834/2010 um flúoraðar gróðurhúsalofttegundir. Aðili sem annast viðhald og eftirlit með kæli- og frystibúnaði fyrirtækisins skal hafa til þess tilskilin leyfi, sbr. ákvæði ofangreindra reglugerða í samræmi við efnalög nr. 61/2013.

Hávaði

- 3.13 Takmarka skal hávaða frá starfsemi eins og kostur er og þess gætt að hann valdi ekki ónæði eða óþægindum í nærliggjandi umhverfi. Hávaði við lóðarmörk skal ekki fara yfir tilgreind viðmiðunarmörk fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi, sbr. reglugerð nr. 724/2008 um hávaða.

Loft- og lyktarmengun

- 3.14 Koma skal í veg fyrir eða draga úr loftmengun frá athafnasvæði fyrirtækisins eftir því sem kostur er og þess gætt að ryk, reykur og lyktarmiklar eða skaðlegar lofttegundir valdi hvorki óþægindum né hættu í nærliggjandi umhverfi. Þar sem nauðsyn er á loftræstingu út úr vegg skal ávallt sjá til þess að veggur og nærumhverfi haldist hreint.

Fráveitur

- 3.15 Fráveita skal vera í samræmi við kröfur reglugerðar um fráveitur og skólþ. Um fyrirkomulag og staðsetningu hreinsivirkja frárennslis skal fara samkvæmt fyrirmælum bygginganefndar og heilbrigðiseftirlits. Á fráveitu fyrirtækisins skal vera viðeigandi mengunarvarnarbúnaður, s.s. ristar, olúskilja, sandskilja, fituskilja o.þ.h., í samræmi við eðli og umfang starfseminnar.
- 3.16 Olúskiljur, sandskiljur og fituskiljur skal hreinsa með reglubundnum hætti af aðilum sem hafa til þess starfsleyfi og flytja úrgang til förgunar eða meðhöndlunar á móttökustað sem hefur til þess starfsleyfi.
- 3.17 Seyru skal tæma reglulega úr rotþróum af aðilum sem hafa til þess starfsleyfi og flytja á móttökustað sem hefur starfsleyfi til förgunar og/eða meðhöndlunar seyru til endurnýtingar í samræmi við ákvæði reglugerðar 799/1999 um meðhöndlun seyru.

4. SÖFNUN, FLUTNINGUR, MEÐFERÐ OG NÝTING SEYRU

Söfnun og flutningur seyru

- 4.1 Rekstaráðila er heimilt að safna, flytja og/eða taka á móti seyru úr rotþróum frá heimilum, sumarbústöðum, ferðapjónustu og annarri sambærilegri starfsemi. Ekki er heimilt að safna, flytja og/eða taka á móti seyru sem mögulega getur verið blönduð iðnaðarskólpi eða frá mengandi starfsemi.
- 4.2 Flutningstæki og allur búnaður til söfnunar seyru skal vera vel við haldin og hreinn. Skulu tankar söfnunar- og flutningstækja að jafnaði þrífir eftir hverja losun. Leitast skal við að nota umhverfisvæn efni til þrifa. Skulu þrifa fara fram á móttökustað seyrunnar á vökvaheldu þvottaplani með niðurföllum tengdum við viðeigandi mengunarvarnarbúnað, sbr. gr. 3.3. Óheimilt er að þrifa tanka söfnunar- og flutningstækja á almennum þvottaplönum eða á stöðum þar sem lykt eða óhreinindi geta valdið óþægindum eða mengun.
- 4.3 Við söfnun og flutning seyru skal þess gætt að enginn leki verði út í umhverfið. Við söfnun og flutning seyru innan svæða sem njóta sérstakrar verndar skv. lögum og/eða ákvæðum aðalskipulags, s.s. vegna náttúru-, vatns- og/eða hverfisverndar, skal starfsleyfishafi gæta sérstakrar varúðar og gera allar þær ráðstafanir sem nauðsynlegar þykja til að koma í veg fyrir óæskileg og/eða óafturkræf áhrif á umhverfi og/eða lífríki af völdum starfseminnar. Verði óhapp skal bregðast við í samræmi við viðbragðsáætlun, sbr. gr. 3.2.

Meðferð seyru

- 4.4 Öll seyra sem tekið er á móti skal vera forhreinsuð, sigtuð og úrvötnuð. Á móttökustað skal hún auk ofangreinds:
- látin rotna við loftfirrð skilyrði, t.d. í upphituðum rottanki sem staðsettur er á vökvaheldu plani með niðurfalli tengdu við fráveitu, eða
 - látin rotna við loftuð eða loftfirrð skilyrði í óupphituðum tanki eða gámi sem staðsettur er á vökvaheldu plani með niðurfalli tengdu við fráveitu, eða
 - látin rotna við loftuð eða loftfyrirð skilyrði í botnþéttri gryfju þar sem þurrefni er blandað jarðvegi og/eða trjákurli til jarðgerðar og/eða,
 - íblönduð kalki svo sýrustig ná $\text{pH} = 11$, enda sé hún ekki sóttmenguð.
- 4.5 Seyru skal geyma til rotnunar í a.m.k. eitt ár áður en hún er tekin til notkunar sem hreinsuð seyra, sé sú aðferð notuð við vinnslu.
- 4.6 Þess skal gætt að sigvatn frá móttöku- og hreinsunarstöðum fyrir seyru mengi hvorki yfirborðsvatn, grunnvatn né vatnsból. Rekstraraðili skal setja upp viðeigandi búnað til hreinsunar sigvatns áður en það er leitt í viðtaka, sbr. gr. 3.15.
- 4.7 Ristarúrgang, fitu og seyru sem ekki er fullhreinsuð, skal flytja til vinnslu eða förgunar til viðurkenndrar móttökustöðvar sem hefur til þess starfsleyfi. Sama á við um seyru sem er ekki hægt að nýta til uppgræðslu og jarðvegsbóta m.a. vegna samsetningar eða innihalds þungmálma.

Nýting seyru

- 4.8 Eftir því sem kostur er skal nýta seyru til uppgræðslu og jarðvegsbóta.
- 4.9 Hreinsaða seyru má nota sem áburð á tún, akra og annað gróðurlendi í magni sem nemur allt að 20 tonnum á hektara á 10 árum miðað við þurrefni. Skal hreinsuð seyra felld eða plægð niður í jarðveginn.
- Einungis er heimilt að nýta hreinsaða seyru án niðurfellingar til uppgræðslu á til þess skilgreindu og afmörkuðu landsvæði utan alfaraleiðar.
- 4.10 Að minnsta kosti eitt ár verður að líða frá því hreinsuð seyra er borin á tún þar til uppskera, nýting eða almennur umgangur er heimilaður.
- Að minnsta kosti 3 ár verða að líða frá því að hreinsuð seyra er notuð sem áburður þar til heimilt er að rækta matjurtir.
- Önnur nýting og almennur umgangur er heimill 16 mánuðum eftir að seyru er dreift.
- 4.11 Ekki er heimilt að afhenda hreinsaða seyru til uppgræðslu og jarðvegsbóta nema fyrir liggja staðfest samkomulag milli aðila um slíkt og að reglur um umgengni og nýtingu viðkomandi landsvæðis séu ljósar viðtakanda/notanda seyrunnar, sbr. gr. 4.6 og 4.7.
- 4.12 Heilbrigðisnefnd getur krafist greininga á seyru og jarðveg sem að hún er borin á, sbr. II. viðauka A og B í reglugerð um meðhöndlun á seyru, nr. 799/1999. Sýni mælingar að ekki sé lengur hættá af dreifingunni er heimilt að stytta tímafresti en þó eigi skemur en í 10 mánuði.

5. EIGIÐ EFTIRLIT, SKRÁNINGAR OG TILKYNNINGASKYLDA

5.1. Starfsleyfishafi skal viðhafa eigið eftirlit og halda skrá um atriði er varða m.a:

- fyrirkomulag og eftirlit með mengunarvörnum fyrirtækisins, þ.m.t. reglubundnar hreinsanir og viðhald mengunarvarnarbúnaðar,
- óhöpp eða slys sem hafa í för með sér losun mengandi efna, hvort sem er í loft, jarðveg, yfirborðsvatn, grunnvatn eða fráveitu,
- tegundir og magn hættulegra efna sem notuð eru í rekstrinum,
- skil úrgangs og spilliefna til móttökustöðva.

Starfsleyfishafi skal jafnframt halda skrá yfir eftirfarandi þætti:

- Dagsetningu móttöku seyru, hvaðan hún kemur og tímalengd rotnunar.
- Magn framleiddrar seyru og tegund hreinsunar.
- Nöfn og heimilisfang viðtakenda seyrunnar og notkunarstaður.
- Samsetning og eiginleikar seyrunnar, þ.m.t. niðurstöður efnagreiningar.

Eftirlitsaðili skal ávallt hafa greiðan aðgang að framangreindum upplýsingum.

5.2 Tilkynna skal heilbrigðiseftirliti um öll meiriháttar frávik í rekstrinum sem geta haft umtalsverð áhrif á umhverfið og/eða varðað almannaeið, sbr. gr. 3.2.

6. GJALDTAKA OG GJALDSKYLDA

- 6.1 Starfsleyfi þetta er veitt til tólf ára í samræmi við 6. grein laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir m.s.br. og ákvæði reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit og öðlast gildi við birtingu.
- 6.2 Starfsleyfishafi greiðir árlegt eftirlitsgjald samkvæmt gjaldskrá Heilbrigðiseftirlits Suðurlands, eins og hún er hverju sinni.

Selfossi, XY, 20WY

F.h. Heilbrigðiseftirlits Suðurlands,

XYZ

heilbrigðisfulltrúi